

Bibliografia

I. Źródła archiwalne:

Archiwum Główne Akt Dawnych

— Archiwum Radziwiłłowskie XXV, sygn. 2903-2912, 2914/1.

— Teki Glinki, 222, 290, 315, 316.

Nacyjonalny Historyczny Archiw Bielarusi

— Archiwum Radziwiłłów, f. 694, op. 4, nr 1028, 1035, 1466, 1470, 1471, 1669, 6031, 6039.

Nacyjonalny Archiw Respubliki Bielaruś

— Bielaruskaja Narodnaja Respublika, f. 352, nr 128.

Rossijskij Gosudarstwennyj Istoriceskij Archiw, S.-Pietierburg, — f. 796, op. 442, nr 2695.

Muzeum Narodowe w Krakowie, Zbiory Czartoryskich

— Regestr pogłównego, mnps 1099, k. 839.

— herb z dokumentu 1779 r., 558, nr 1.204.

Archiwum Państwowe w Białymstoku

— Zespół Kamera Wojny i Domen, sygn. 2345, 2899, 2901.

— Księga Grodzka Brańska 1640-1641.

— Zespół Starszy Notariusz Grodzieński, sygn. 9836, 10944, 11171-11173, 11179.

— Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim, sygn. 114.

Archiwum Państwowe w Lublinie

— Acta Chełmskiego Konsystorza Grecko-Unickiego, Wizytacje dekanatu bielskiego z 1727 r., sygn. 780.

Archiwum Diecezjalne w Drohiczynie

— *Wiedomost' o diekanacie bielskom sobrannaja za god 1828.*

Archiwum Akt Nowych w Warszawie

— Zespół Ministerstwo Administracji Publicznej, t. 1043.

Archiwum prawosławnej parafii orlańskiej

— Księgi metrykalne z lat 1813-1996.

— *Klirowyje Wiedomosti* z lat 1856-1952.

— *Ispowiednyje Rospisi* z lat 1843-1890.

— *Cerkowno-Prichodskaja letopiś Orlanskoj Michajło-Archangielskoj Cerkwi Bielskogo Ujezda Kleszczelowskogo Błagoczinija.*

— Zespoły akt parafialnych z lat 1921-1996.

— Kronika parafialna, sporządzona przez o. Aleksandra Tokarewskiego.

Archiwum parafii prawosławnej św. Michała w Bielsku Podlaskim
— Zespół *Klirowych Wiedomosti* dekanatu kleszczelowskiego z 1900 r.
Archiwum parafii prawosławnej Narodzenia NMP w Bielsku Podlaskim
— Akta parafialne z lat 1944-1952.
— Akta dekanatu bielskiego z lat 1950-1956.

II. Źródła drukowane:

Akta Izdawajemyje Wilenskoju Archieograficzskoju Komissijeju, t. XII, Wilno 1890.
Akta Jugo-Zapadnoj Rossii, t. I, S.-Pietierburg 1865.
J. A. Chrapowicki, *Diariusz*, t. I, Warszawa 1987.
I. Daniłowicz, *Skarbiec dyplomatów papieskich, cesarskich, królewskich, książęcych, uchwał narodowych, postanowień różnych władz i urzędów posługujących do krytycznego wyjaśnienia dziejów Litwy, Rusi Litewskiej i ościennych im krajów*, t. II, Wilno 1862.
A. Jabłonowski, *Źródła dziejowe, Podlasie*, t. VI, cz. 2, Warszawa 1909.
J. Jaroszewicz, „Ateneum”, z. 3, Wilno 1847.
Księcia Krzysztofa Hetmana Polnego WXL sprawy wojenne... 1621-1632, Paryż 1859.
Lustracje Województwa Podlaskiego 1570-1576, oprac. J. Topolski, J. Wiśniewski, Wrocław — Warszawa 1959.
o. Grzegorz Sosna, *Kościół prawosławny na Białostocczyźnie w ocenie władz II Rzeczypospolitej, wybór dokumentów*, Ryboły 1991.
— *Sprawy narodowościowe i wyznaniowe na Białostocczyźnie (1944-1948), wybór dokumentów*, Ryboły 1996.
J. Wąsicki, *Pruskie opisy miast polskich, Prusy Nowoschodnie*, Poznań 1963.
Wiestnik Zapadnoj Rossii, t.3, 1869.
Zapiski Iosifa (Siemaszki) mitropolita Litowskiego, izdannyje Impieratorskoju Akadiemijeju Nauk po zawieszczaniju awtora, t. 3, S.-Pietierburg 1883.

III. Opracowania:

E. Bagińska., *Dobra Radziwiłłów linii birżańskiej na Podlasiu w XVII w.*, „Białostocczyzna”, 1996, nr 4.
Szlachta podlaska w kręgu Radziwiłłów birżańskich, „Zeszyt Naukowy Muzeum Woj-ska”, Białystok 1995, nr 9.
M. Baliński, T. Lipiński., *Starożytna Polska*, t. 3, Warszawa 1886.

- P. Bobrowski., *Matieriały dla statistiki Grodnieńskiej Gubernii*, t. II, S.-Pietierburg 1863.
- A. Boniecki., *Poczet rodów w WXL w XV i XVI w.*, Warszawa 1883.
- P. Cetra., *O podwójnych nazwiskach chłopów z okolic Orli na Białostocczyźnie, Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim*, Białystok 1995.
- H. Goworko, *Orla i włość orlańska w XVI-XVIII wieku*, praca magisterska pod kierunkiem doc. dr. hab. S. Alexandrowicza, Białystok 1982, mnps.
- „Grodnieńskie Jeparchialnyje Wiedomosti”, Grodna 1907.
- P. Jasienica, *Rzeczpospolita Obojga Narodów*, t. 2, Warszawa 1990.
- J. W. Kaczyński, *Z badań nad synagogą w Orli*, „Białostocczyzna”, 1987, nr 1(5).
- W. Kassian-Samik, *Z popiołu lub iskry, Reminiscencje białostockie*, „Folks-Sztyme”, 1985, nr 28.
- E. Kołtubaj, *Galeria nieświeska portretów radziwiłłowskich*, Wilno 1857.
- A. Laszuk, *Duża i średnia prywatna własność ziemska na Podlasiu w drugiej połowie XVII w.*, „Zeszyty Muzeum Wojska”, Białystok 1995, nr 9.
- A. Leszczyński, *Żydzi Ziemi Bielskiej*, Wrocław 1980.
- M. Leszczyński, *Orla*, „Bielaruski kalendar”, Białystok 1976.
- Z historii i sučasności Orli*, „Niwa”, 1981, nr 45.
- Histaryczny i sučasny handal u Orli*, „Niwa”, 1986, nr 12.
- „Litowskije Jeparchialnyje Wiedomosti”, Wilno 1863-1900.
- J. Łukaszewicz, *Dzieje Kościołów Helweckich na Litwie*, t. I-II.
- M. Mincewicz, *Bieżańskija niahody*, „Niwa”, 1996, nr 54.
- *Bieżaństwa i służba na plabanii*, „Niwa”, 1997, nr 5.
- *Byu u Orli swoj arkiestr*, „Niwa”, 1997, nr 11.
- *Historyja arlanskaj sinahohi*, „Niwa”, 1997, nr 2.
- *Szkolnictwa u Orli na Padlaszszy*, „Niwa”, 1996, nr 50.
- *Zasłużanaja dla narodnaj kultury* (Olga Kozłowska z Mikłasz), „Niwa”, 1997, nr 4.
- *Jubilej arlanskaha chrama*, „Niwa”, 1997, nr 3.
- *Stare cmentarze*, „Czasopis”, 1996, nr 11(70).
- *Komu bije dzwon*, „Czasopis”, 1997, nr 4(75).
- *Dzieje Cerkwi w Orli*, „Nad Buhom i Narwoju”, 1996, nr 3(25).
- E. Mironowicz, *Parafia w Orli*, „Tygodnik Podlaski”, 1986, nr 46(210).
- *Białorusini w Polsce 1944-1949*, Warszawa 1993.
- M. Papierzyńska-Turek, *Między tradycją a rzeczywistością. Państwo wobec Prawosławia*, Warszawa 1989.

- J. Siedlecki, *Brańsk Bogusława Radziwiłła*, Białystok 1991.
- Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. VII, Warszawa 1880.
- o. Grzegorz Sosna, *Orla, Z historii parafii prawosławnych Białostoczczyzny*, „Wiadomości Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego”, 1977, nr 3-4.
- J. Urban, *Kościół prawosławny w Polsce 1945-1970*, Kraków 1996.
- H. Wisner, *Litwa po zgonie Zygmunta III*, „Rocznik Białostocki”, 1981, t. 35.
- J. Wiśniewski, *Osadnictwo wschodniej Białostoczczyzny*, „Acta Baltica-Slavica”, 1964, t. I.
- Zarys dziejów osadnictwa na Białostoczczyźnie*, [w:] *Atlas gwar wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny*, Warszawa 1984, t. I.
- T. Wiśniewski, *Bożnice Białostoczczyzny*, Białystok 1992.
- J. Zieleniewski, *Powstanie i rozwój układu przestrzennego Bielska Podlaskiego w XIV-XVIII w.*, „Studia Podlaskie”, Białystok 1990, t. I.